

Arany Korszak

A TENY A REMÉNY ÉS A MEG-
GYŐZŐDÉSEN ALAPULÓ FOLYÓ-
IRAT

BCU Cluj / Central University Library Cluj

1922. december hó 24-én.
7. Évfolyam * 2-ik szám.

 Megjelenik havonta kétszer
Cluj—Kolozsváron, Strada
Nic. Filipescu 10. szám.

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egy évre - - - - 50 Lei
Fél évre - - - - 25 Lei

EGYESSZÁM ÁRA 2 LEI

T a r t a l o m :

<i>Új világnézet</i> - - - - -	11 oldal
<i>Éjszaka és a reggel</i> - - - - -	12 „
<i>Világbéke</i> - - - - -	14 „
<i>Napfény és egészség</i> - - - - -	19 „
<i>A föld boldog mosolya</i> - - - - -	19 „
<i>Részlet a természettudományból</i> - - -	20 „
<i>Optimizmus a pesszimizmussal ellentétben</i>	21 „
<i>A föld — az emberé</i> - - - - -	22 „
<i>Béke vagy pusztulás</i> - - - - -	24 „

BCU Cluj / Central University Library Cluj

Megjelenik minden második vasárnap.
KIADJA: „AZ ÉLET” KIADÓHIVATAL
VÁLLALAT, CLUJ—KOLOZSVÁR
STRADA NIC. FILIPESCU 10. SZÁM
Szerkeszti Faluvégi Dón
Előfizetési ára: Romániában egy év
50 lei, fél évre 25 lei. Egyes szám 2 lei.
Csehszlovákiában egy évre 20 csehek.
Angol nyelvű kiadás: Concord Street
18. BROOKLYN, N. Y. U. S. A.
Német nyelvű kiadás: BERN, Allmeyer
strasse 36. (Schweiz)

UJ VILÁGNÉZET

Minden embernek kialakult világnézetének kellene lenni s ennek dacára a legtöbb ember csak tömegember, minélfogva az eseményektől sodortatja magát, anélkül, hogy életét biztos alapelvek szerint rendezné be. Az elmúlt korok sok világnézete rövid idő multával tévesnek bizonyult. Miért? Azért csupán, mivel majdnem mindig tulságosan egyoldalú nemzeti vagy akár felekezeti szempontból is állítottak fel. Aki világnézetet akar kialakítani magának, szükségképpen az egész világ álláspontjára kell helyezkednie, nemzetközivé kell lennie s még hozzá ha idealista, az a vágy kell, hogy lelkesítse, hogy a földön létező nyomoruságos állapotok okainak a gyökeréhez hatoljon, és olyan általános alapigazságokat kutasson fel, melyek kellőképpen sokoldalúak, meggyőzőek és nagy horderejűek, — hogy a föld összes népeit, a világ minden pártjait, minden fajt és osztályt közös együttműködésre, közös alapeszmékben közös irányban, közös célokért egyesítsen.

Jelen folyóirat leszögezett célja, hogy az összes nemesszívű és nemeslelkű egyénekekkel emberbarátokkal együtt kezefogva megtegyen mindent ezen magasztos cél elérése érdekében. És mily eszközökkel történjen ez? Létezik-e valamilyen kultúra vagy művelődési eszköz, melynek nemzetközi karaktert lehetne tulajdonítani? Mi hisszük, hogy létezik, hisszük, hogy van egy eszköz, mely ha a maga teljes eredetiségében alkalmaztatnék és érvényesülne, azonnal lenyihitné az emberi társadalom fájdalmait és végül teljesen kiküszöbölné azt. A keresztényiség, melyre a feladatot hárítjuk. Nem a minden életnélküli maszkirozott keresztényisége, ahogy ezt a nemrég letűnt napok eseményei valamint az alig elmúlt világháború mutatta fel az ő iszonyatos durvaságaival az ő jogosan ne-

vetséges „civilizált népek pogányságával“ — hanem a szavak és a tettek valódi keresztényiségéé. Azért van pusztulóban az egész világ, mert az ember elfeledte, hogy emberré legyen. Emberré lenni azt jelenti, hogy jószágos, nemes, fenkölt, segítőkész és önzetlen legyen az ember. Emberré lenni — jelenti, hogy viseljünk érdek-közösséget embertársaink jóléte iránt, hogy érületünk birjon felelősségérzettel az oly állapotok megteremtésével szemben, melyek minden ember jólétét és boldogságát idézik elő. Az önzés, a bűn az emberiséget elvezette a másokról való gondoskodás dicső szellemi magaslatáról a modern öngondoskodás fertőjébe. Hiszen e földön mindenki részére bőven van ruházati cikk, bőven van táplálék és bőven van elég hely. Csupán arról kellene gondoskodnia mindenkinek, hogy az, ami mindenki részére megvan — el is jusson mindenkire. Mindaz, ami valami uton-módon az emberiségnek e irányban való nevelésére szolgálhatna — az „Aranykorszakban“ méltatásra talál. Minélfogva az „Aranykorszak“ az egyetlen népiesnek tartott folyóirat, mely nem áll semmilyen párt-érdek szolgálatában, szabadon hqzzá férközik néhány szóhoz, hogy egy könyvre terelje a figyelmet, mely évszázadokon keresztül a föld minden nyelvű népe részére jelentőségteljesen beszél oly nyelvezettel, mit sajátos céljait illetve eleddig sohasem értettek meg, melynek tételeit, ha figyelemben részesítették volna a népek — az megmutatta volna az emberiségnek a világosságához vezető utat. Természetesen jelen folyóirat nem szegődik a Biblia pártkörébe — mert ezt a könyvet a legtöbben valamilyen felekezet vagy pártcél szolgálatában dogmai értelmezésünk tekintik. Nem, mert épen ezt a hibát követték el mindaddig az összes

biblia barátok: elméletileg homályos szemekkel nézve megfosztották azt jelentőségétől s ilykép sohasem láthatták meg a Biblia valódi nagyságát és szépségét. Mint emberbarátok, mint békebarátok, mint minden jónak és nemésnek barátai mindazt tekintetbe vesszük a legnagyobb érdeklődéssel, ami irodalmi téren a szorongatott emberiségnek segélyére lehetne. Elismerjük, hogy többek között ami az emberiség helyzetén segíthetne munkaprogramunkban ez a régi könyv — a Biblia — jelentős helyet foglal el. Máris előre jelenthetjük, hogy ezen tiszteletet érdemlő biznyság igénybevételét oly általánosságban fogjuk kezelni, hogy olvasóink közül a kimondottan nem biblia-barátok is ily alkalomszerű idézetek által nem elriasztva lesznek, hanem rövidesen végül még nagy érdekességüknek fogják találni, hogy korunk jelentős eseményei, bármily nézőpontból szemléltetnénk is — tisztán leszögeztettek a korai idők prófétaítól. Ezenkívül célul tűztük:

A tömegek felvilágosítását mindarról, ami szép és nemes;

állandó megvetését — személyeket nem érintően — a nemtelen dolgoknak;

a közszellem előmozdítását az emberek között, az érdeklődés felébresztését embertársaink jólétére

Az erkölcsök és egészség gyarapodása s ezzel összefüggésben az élet meghosszabbítása stb. a Bibliának és isteni szerzőjének is kimondott programja. „E földön békesség és az emberekhez jóakarát“ e föld minden nemeslelkű egyének a kívánsága — és „mindenekfelett szeresd Uradat, Istenedet és felebarátodat, min magadat“ — az egyetlen valódi út ezen magasztos célhoz. Jelen folyóirat felvilágosító fórumként szolgál a tudomány, mezőgazdaság, munka filozofia és az igaz vallás összekötő kapcsolatai felől. Egyik irányelve bebizonyítani az értelmes emberek előtt isteni fényben a jelen események mély jelentőségét, felsorakoztatván a tényeket, hogy az emberiség legnagyobb örömnappja ajtónk elé érkezett. Mint pusztában kiáltó csengő hang kiáltja bele a régi világ rend végével járó zavarodottság lármájába — az Aranykorszak felvirradását.

„Az éjszaka és a reggel“

A jelen időben célszerű széttekintetünk nem csak előre nézve, hogy a közeljövőben mily dolgokkal kell számolnunk, de azt is szemügyre kell vegyük, mi maradt el hátunk megett. Az evangéliumi korszak egész elmúlt idejét a szó tágabb értelmében ugyan hajnalodásnak nevezhetnők azóta, hogy a sok csillag mellett az ígéretek egén feltűnt a legszebb, a legragyogóbb hajnal csillag — Jézus Krisztus a bűn 6000 éves éjszakájában. Megdönthetetlenül igazolja a világi történelem is; hogy az elmúlt hatezer év valóban a bűn és az abban tobzódók éjszakája volt, igaz a világi történelem már nem szolgáltat hat biztos adatokat a Kr. sz. e. 2000 év és a megelőző idő eseményeiről, de annyiban meg egyezik, hogy már az időben is harc, szenvedés és halál volt az ember osztályrésze. Tudjuk határozottan az Írás ihlet szavaiból, hogy már a bűn uralkodott és sok szomorú tapasztalatot hagyott maga után az embereken erkölcsileg, szellemileg, fizikailag egyaránt. Isten ítélet szavának teljesülnie kellett és az embernek idővel fel kellett oszlania a föld azon elemeire, melyekből vétetett. Nem volt pardon. Az emberi boldogság verőfényére az ember ellenszegülése elhozta az est homályát, mivel megsértetett az isteni igazság s ez a halál vesszejét eltörte az ember felett. (I. Móz. 2:17) Ezután már egyre sűrűsödött a sötétség, mert a sötétség fejedelme ejtette rabjául az embert. Oh te szegény ember

mily sok tapasztalatban volt azóta osztályrészed!

Ez időtől kezdve a Sátán a világosságot mindig sötétségnek és a sötétséget világosságnak igyekezett feltüntetni, így akarván biztosítani magának az ember feletti uralmat. Sőt az asz szonyt is ily módon vitte bűnbe. (I. Móz. 3:4, 5) Valaki azt kérdezhetné: Isten miért nem lépet közbe gátlólag? Azt feleljük: Azért mivel tudta a véget kezdet előtt. Azért engedte meg hogy bűnbe essék az ember, hogy majd a éjszaka elmúltával tapasztalatokban dús gazdagon becsülni tudja a Teremtőjét és az általa nyújtott áldásokat, nem csak igazságát és teremtő hatalmát szemlélve, hanem a sérthetetlen igazságot átkaroló szeretetét és végtelen bölcseségét is, mert nem csupán a bűnt engedte meg Isten, de gondoskodott a bűn és halálból való kiszabadításról az Ő fia, a Jézus Krisztus váltságáldozata által. (Ján. 3:16; I kor. 15:21-22.) Beh csodálatos is Isten gondviselése! A est eljöttével a csillagok is előtűnöztek a lát határon szép sorrendben, egymásután, a szert iratok lapjain engedvén előcsillámlani fényükkel (I Móz. 3:16, 22:18.)

Eljött a reggel mondja a Vigyázó. Jóllehet az evangéliumi időszakot a bűn 6000 éves éjszakájához viszonyítva hajnalodásnak nevezzük azért mégis sötétség borította és borítja a pogányokat és homályosság a népeket. Csak Krisztus

tus követői voltak kivételek, ők is annyiban, amennyire szívüket az Urnak szentelték. De a szó szűkebb értelmében a reggelt valóban csak 1874-től keltezhetjük, mivel a bibliai idő tan szerint a bünbe eséstől akkor záródott 6000 év, a bün éjszakája. Azóta a hetedik ezer évben élünk és éljük reggeli eseményeit. Jobban mondva ez időtől élvezzük az igazság napjának áldást árasztó első sugarait. De amint a természeti nap sugara se egyidőben jut el a föld minden zugába, hasonlóan a Krisztus szellemi fenhatóságából és jelenlétéből kiáradó fény se egyidőben világítja meg a szíveket, hanem egy arra rendelt hosszú nap, egy ezer év folyamán, mert neki meg kell világítani minden e világra született embert. Ján. 1:9.

Mielőtt általánosságban elkezdődne e munka, azt megelőzőleg testének (egyházának) utolsó tagjai várják megdicsőülését, részesedését az átváltozási elsőfeltámadásban, (I. kor. 15:51; Jel. 20:6.) mely események beteljesülése a reggelre következő éjszaka, vagy borus idő idejébe tartoznak. Most mi e napokat éljük. A szélcsend negyven éve elmúlt. Isten parancsolt az angyaloknak, hogy szabadon eresszék a háborúság szeleit és e szelek sötét felhőkkel zárják el egy időre a krisztusi napfény sugarait, amely felhők sokféle alkotó elemekből vannak. Második idézetünkben elősorolt dolgok is egy részét alkotják ez elemeknek. De az igazság sugarait elzárni nem lehet, mert itt van esedékségének dátuma és az emberek megízlelvén az igazság világosító fényét minden téren világszerte kutatják keresik jogaikat és megillető helyüket társadalmi, gazdasági, politikai téren, amely mértékben pedig ellenkező áramlatai a sötétségnek lebírni igyekeznek őket oly mértékben eredményezi ez és fokozza a harcot, minek következménye armageddon harca. Így teljesítve első idézetünk második részét. Meglehet, hogy a most dúló háborúság szeleit egy időre megcsendesíthetik, hogy a tipikus Salome eljárja táncát Herodes előtt, de mindez nem jelenti a tűz kialvását az emberi szívekből. A társadalom épületéből az ablakon kiesapódó lángnyelveket bármennyire is akarják elredőnyözni ez csak növeli a tűz emésztő dühét, hogy Istentől tudott időben mindent megtisztítson a salaktól. (I. kor. 3:13) A világot így előkészítve az igazság királyának igazságos, békés és jogos országolására. (I. kir. 19:11—13; Luk. 21:26—28; II. Pét. 3:10).

Győzni fog az igazság! Széteszlanak a sötétség ártalmas párái, amelyek szemünk elől eddig elzárták a világos látást! Miután az emberi szenvedélyek tüze kiégte magát és az összes irányzatok összeronesoltan, megalázottan beismerik, hogy kénytelenek minden ember részére boldogságot, örömet és megelégedést teremteni, elismerik a béke fejedelmét és kérik Őt „legyen meg akaratod itt a földön úgy, mint a mennyben!” Akkor meghallgatja és megáldja őket.

„Eljő minden nép kívánsága” mondja a próféta. „Többé hadakozást nem tanulnak”, „élnek nagy békeességben.” — (Agg. 2:6, 7; Mikeás. 4:3, 4.

Még most tart azon idő, amikor mindenki tetszése szerint tehet, lehetnek önzők, kevélyek, fősvények, háládatlanok, békeesség és szeretet nélküliek stb. és még gyakorolhatják ezt, most az ideje, hogy e dolgok mind kiégyék magokat. (Jel. 22:1). Mert Krisztus uralkodása alatt ezt nem gyakorolhatják. (Zsolt. 2:9) De azért érvényben marad mindig az ős igazság: „Ki mit vet, azt arat!”

„Éjszaka és a reggel”

Irta: KÜHN.

*A hegyek lángban a halmok fényben,
Az ég fehérő izzásban virít;
Amely reggelt a próféták láttak,
Rózsásan — dicsően érkezik.*

*Bárha a hegyek pirt tűznek vissza
S a magas égen fénykéve vakít,
Mindert nem tudják a mélyek szunyjadói
Ez nem hatja át a völgyek odút.*

*Toronyból — őrhelyről óh mily vigan hangzik:
A reggel beköszöntött, ébredjetek;
A Bárány aráját ékesen díszítik —
Fel! Az Urnak utat készítsétek!*

*Hiába — e hír nem ébreszt alvókat,
Csak egyesek állanak a vártán,
S hiáltnak óránként, hadd verjen visszhangot:
Vigyázzok! Órszemek! Mi hír az éjszakán?*

*Itt fennen — közel s a távolról hangzik
Örömtől rezgő esatarivalgás.
Urunk üdvjövését forróan köszöntik,
Mindenkit áthatott a nagy magasztulás.*

*Diadalára éneket zengenek tanítványai
Csak „Bábelnek” s „Dumának” sötétek álmai,
Kik halált várnak és pallós suhogást,*

*Pusztulnak, mulnak emberi talányok
Minden inog, mit önzés talált.
Oszlanak, foszlanak, himzett hazugságok,
Amennyire a reggel napfényt szítál.*

*Bilinesek pattognak — alatt viharzik,
A horizonton vészlőn cikáz villám.
Tüztenger borítja zord világ zugát —
Itéleti idő — mindenütt magány?*

*Alvók... Ti népek ébredjétek!
A pirkadó hajnalt csodálni kell.
Ragyog a napsugár, mindent megvilágít —
„Pozdorja” „széna” „fa” — hadd pusztuljon el!*

*Csupán éj mulik így a nap ragyogásán
Hangozzék hát a népek harsonája!
Semmisem segít már régi elmúlásán.
Óh jöjjön pompában a „Bárány s Arája!”*

VILÁGBÉKE

„Földön békesség és az emberekhez jóakarát” — Luk. 2:14.

Sok ember úgy tekinti a karácsonyt mint a gyermek-Jézus születésének az időpontját a betlehemi istállóban. Hogy helyes-e az időpont vagy nem, az kisebb jelentőségű, azonban maga az esemény igen nagy fontosságú volt és az most is.

Betlehem egy mély völgyre tekintő magaslaton fekszik, amelyen túl mezők vannak, ahol pásztorok legeltetik nyájaikat. Ez a történelmi földdarab lakóhelynek nagyon szép, különös vonzó a költői lélekre és a mély tiszteletet átérző szívre nézve, és kétszeresen az a Szentírásban feljegyzett nagy események óta, amelyek ott 19 évszázaddal ezelőtt játszódtak le. A Judeát körülövező hegyekről a pásztorok a Betlehemmél szemben fekvő dombokra jöttek a juhaikkal és ott kerítették el őket éjszakára. Míg a többiek aludtak, egy vagy több pásztor ébren maradt, hogy ügyeljen a nyájra, várván a hajnalt. Judeában a légkör nagyon tiszta és a csillagok szokatlanul szépen ragyognak, ami az éj dicsőségét csak fokozza.

Kétségtelen, hogy ezek a szegény pásztorok nagyon is Istenfélő emberek voltak, olyan emberek, akik biztak Ábrahám atyjuknak tett ígéretekben és ezért várták a Messiás eljövetelét. E hűségükért Jehova megjutalmazta őket csodálatos látomással. Amíg ezek a szerény pásztorok a csillagos égre néztek és annak fenségén és Jehova látható bölcsességén elgondolkoztak, hirtelen egy nagyon fényesen ragyogó csillag jelent meg előttük, amely a Dávid városának is nevezett Betlehem felett állott meg. Egyidejűleg az Úr anyála, a mennyei követ is megjelent előttük és az Úr dicsőségének a fénye ragyogott körülöttük. Erre a pásztorok nagyon megijedtek. Melyik tisztelettudó embert nem szállott volna meg a félelem ilyen csodálatos jelenés láttára!

Hogy félelmüket lecsillapítsa, a mennyei követ gyöngéden szólt a mező e szerény fiaihoz: „Ne féljete, mert ime hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész nép öröme lesz: Mert született néktek ma a Megtartó, ki az Úr Krisztus Dávid városában”. (Lukács 2:10—12). E látomástól megijedve és környezetüktől megrettenve, a pásztorok csodálattal vegyes félelemmel szótlanul állottak a mennyei követ előtt. Ekkor ott az anyállal együtt az ég seregének egész sokasága jelent meg, szépségesen tündöklő anygálok; és a karok e csodálatos események megünneplésére nagy örömben együtt énekeltek a Jehovát dicsőítő himnuszt: „Dicsőség a magasságos mennyekben az Istennek és e földön békesség és az emberekhez jóakarát”.

Hosszú évszázadok és a földi gondok terhei elmosták vagy elrejtették ezt a látomást a magukat keresztyéneknek nevező emberek előtt; és ma ezek a világbékét hirdető szavak a világsan gondolkodók előtt úgy hangzanak mint

egy szemfényvesztés. Közel 19 évszázad mult el azóta, hogy ez a mennyei követ jelentette Jézus megszületését és jó hirt hozott és ezen hosszú évek fáradtságos munkája után, melyet egyes emberek végeztek, hogy eszményi állapotot teremtsenek, megdöbbenéssel látják, hogy az egész világ tetőtől-talpig megingott és az összes fajok és népek zavarban, nyomoruságban és háboruban vergődnek. Az u. n. keresztyénység nagy tömege most inkább az erő és erőszak Istenében bizik, mint a béke és szeretet Istenében. A föld lakóinak milliói, beleértve azokat is, akik az evangelium tanítóinak és hirdetőinek vallják magukat, hűtlenségre adták magukat, figyelmen kívül hagyva Isten szavát és tanácsát és a viszály és az erőszak szolgálatában állanak. Oh! mert a hitük Isten és az Ő ígéretei iránt elveszett.

Mennyivel másképpen vannak azok, akik igazán szeretik az Urat és akik arra törekszenek, hogy kiérdemeljék Isten tetszését! Az Ő szorgalmas és imádságos kutatásait, hogy megismerjék a mult és a jelen eseményeinek értelmét, az Úr tiszta látással jutalmazta meg; és most abban az előjogban részesülnek, hogy figyelhetik Jehova fenséges előrehaladását az Ő csodálatos tervének a kibontakozásában. És most ezt megértik, szívük örömmel telik meg és a mennyei sereg édes üzenete visszhangzik a korok folyósóin végig és felhívja a figyelmet azon pillanatnyi eseményekre, amelyek végbe mennek és azokra a még nagyobbakra is, amelyek nyomban következni fognak. Nem csak saját szívük telik meg örömmel, hanem a Mester ezen hű követőinek előjoga, hogy bizalommal mondhatják a megrettent névleges keresztyének: „Ime a te Istened uralkodik”.

És most felkérjük a világ minden józan gondolkodású embereit, — keresztyént és hitetlent zsidót és pogányt — szolgát és szabad embert — hogy jöjjenek velünk, hogy együttesen tekintsük át röviden ezt a szép karácsonyi történetet, hogy kifejtsük az értelmét és jelentését a föld minden nemzete szenvedő embereinek Vigasztaló üzenete mindenkinek szól; mert az Úr anyála mondotta: „Mert ime hirdetek néktek nagy örömet, mely az egész népnek öröme lesz.” Most itt az idő, hogy a világ kezdje megérteni annak az igazi értelmét, ami azon az emlékezetes reggelen Betlehemben történt; és azok akik megértik és akik folszerelik magukat ezzel a tudással, nagy áldáshoz jutnak és úgy szívükben mint testükben és lelkükben egyaránt fel fognak vidulni.

Miért kellett egyáltalán a gyermek-Jézusnak megszületni? Miért jelezte a mennyei sereg az Ő megszületését olyan ünnepélyességgel és az Ő öröm olyan kifejezésével? A felelet a régi, rég

történet, mely annál édesebb minél többször mondják el és sohasem volt olyan édes, mint most, mert itt az ideje, hogy az ember kellően értékelhesse.

Négyezer évvel e színjátéknak Juda hegyein való lefolyása előtt, Jehova egy tökéletes párt teremtett — Ádámot és Évát. Tökéletes otthont adott nekik az Édenben. Felruházta őket azzal az erővel és képességgel, hogy gyermekeket hozzanak létre, hogy megtöltsék a földet, hogy uralkodjanak rajta és hogy az egész földet kertté alakítsák, egy dicső földdarabbá, alkalmas lakhelyévé a boldog és tökéletes embereknek. Az első párnak az Úr megadta az örökkévaló életet az emberi boldogság állapotában, azonban csak azon föltétel alatt, hogyha hűségesen fognak engedelmeskedni a törvénynek. Az asszony, akit a Sátán rászedett, megsértette az isteni törvényt és viszont férjét is rábirta, hogy az engedetlenség útjára lépjen, aki inkább engedelmeskedett, semhogy megváljon hitvesétől. E bűn eredménye volt a törvényben előírt büntetésnek az alkalmazása, amely büntetés Mózes első könyvében (3 fejezet) úgy van leírva mint egy haldokló állapot, amíg a halál teljesen bekövetkezett, a porba való visszatérés, ahonnan az Úr azokat az elemeket vette, amelyekből az embert megteremtette.

Mivel bíróilag kimondotta, hogy az ember a törvény iránt való engedetlensége miatt meghal, Jehova ítélete végrehajtásának azt a módját választotta, hogy kényszerítette az embert, hogy a tökéletes Édenen kívül éljen, és hogy táplálkozzon a föld mérges elemeivel, amíg a teljes halál bekövetkezik. Tehát a két embert az Édenből kikergette és lángoló kardot helyezett el a kert bejáratánál, különben Ádám visszatérne és enne az élet fájából. Ádám 930 évig küzdött a föld elemeivel, naponként el-elbukván, amíg ezen idő elteltével meghalt.

Az emberiség minden szenvedésének bánatának, betegségének és halálának titka ezen időtől egészen mostanáig abban van, ami az Édenben történt és ami azután következett. Míg az Édenben az ember nem élt azzal a hatalmával, hogy gyermekeket hozzon létre; ezért a tökéletes párnak nem voltak gyermekei, csak a törvényes halálbüntetés kimondása után. És miután a föld mérges elemeit magukba szívták következett be, hogy ez a pár gyermekeket hozott a világra. Látjuk tehát, hogy ez az ítélet az utódokat is érte, és hogy az apa, aki most már tökéletlen volt, nem nemzhetett tökéletes gyermeket; Ádám utódainak tehát tökéletleneknek kellett lenniök. Ezért írta a Zsoltáros: „Imé én vétekben fogantattam és bűnben megengettem engem az anyám.” (Zsoltár 51:7) És ugyanezen okból mondotta az ihletett tanu: „Annak okáért, miképpen egy ember által jött be a világra a bűn és a bűn által a halál, és akképen a halál minden emberre elhatott [átöröklés folytán] mivel hogy mindenek vétkez-

tek.” (Romabelnek 5:12) Az isteni törvény működésének végső eredménye jelentette volna az emberi nem teljes kipusztulását. Ma 930 évi élet helyett az átlagos élettartam sokkal kevesebb ennek a tizedrésznél.

Isten előre tudta azt az utat, amelyen az ember haladni fog és a világ megalapítása előtt úgy tervet állapított meg az emberiség megváltására és megáldására. Közel kétezer évvel azután, hogy az emberiség bajban és nyomorban vándorolt a földön, Jehova úgy beszélt az ő szolgájához Ábrahámhoz, mint tökéletlen emberhez, de mint olyanhoz, aki nagyon hitt Istenben; és neki ígérte, hogy az ő magja által meg fognak áldatni a föld összes családjai, nemzetei, fajai és népei (Mózes 12:2, 3; 22:18; Gal 3:16) Később Isten Ábrahám leszármazóit nemzetté szervezte és ezzel a nemzettel és néppel törvényes szövetséget kötött és időről-időre megismételte azon ígérteit, hogy áldást hoz a föld nemzeteire Ábrahám magja által. Az izraeliták valóban hitték, hogy ez a megígért mag egy földi magra vonatkozik. Az ígért egyszer Dávid házára ment át; és mikor Dávid trónra lépett, a zsidók azt hitték, hogy elérkezett az idő az emberiség megáldására. Azonban a próféták egy másik nagyobbak az eljövetelet jövendölték meg és Jézus születésének az idejében Izrael minden gondolkodó embere a Messiás eljöveteletét várta. Isten prófétája utján megjövendölte, hogy a Messiás a judeai Betlehemben fog születni. — Máté 2:5:6.

Itt kiemelünk egy nagyon fontos dolgot az angyal üzenetéből; nevezetesen az egész szót. Ennek és a Szentírás egyéb helyeinek a vizsgálataánál, amelyek az ember megváltására vonatkoznak megfigyelhető, hogy Isten megígérte a föld összes népének a megáldását, és hogy Jézus születésekor az angyal hirdette, hogy ez a nagy öröm, mind az egész népnek öröme leszen. A Szentírás nem azt mondja, hogy ez a hir egy és ugyanabban az időben mindenkire eljut; hanem hogy Istennek tetsző időben minden ember meg fogja hallani ezt az örömhirt, és mindegyiknek meg lesz az alkalma hogy részesüljön annak a jótéteményében.

Az emberiséget jogosan érte a halálos ítélet az Isteni törvény iránt való engedetlenség miatt; és ez az ítélet sem hatályon kívül nem volt helyezhető, sem megváltoztatható nem volt, azon okból, mert Isten változhatatlan. Az ő törvényei meg vannak állapítva. Azonban ennek az ítéletnek elég tétetett a törvény követelményeinek a teljesítésével. Az idők folyamán azután Isten ígéretet tett Izrael házána, az ő külön kiválasztott népének, hogy gondoskodás történt az emberiségnek a halálból és ennek következményeiből való megváltására. „Megváltom őket a seol hatalmából, megmentem őket a haláltól! Hol van a te veszedelmed oh halál? Hol van a te romlásod oh seol?” Hoseás 13:14. A váltság szó egy teljesen egyenértékű árat

jelent. Egy tökéletes ember megsértette Isten törvényét és bekövetkezett a halál. Ezért az egyetlen dolog, amely váltság vagy megfelelő ár lehetett az ember életéért, egy másik tökéletes embernek az élete volna, aki teljesen egyenértékű Adámmal amikor az Édenben volt. Más szavakkal: az emberi-nemnek a halálból való megváltása és megszabadítása és az emberi tökéletességre és boldogságra való helyreállítása, teljesen egy tökéletes emberi lénynek a halálra való önkéntes alávetettségétől függ.

Látjuk tehát, hogy Ádám utódai közül senki sem tehetett eleget a törvény követelményeinek, hogy az emberi nemet megváltsa, mivel valamennyien Adámtól származván tökéletlenek voltak. Ezt a gondolatot fejezi ki a Zsoltáros mikor ezt mondja: „Senki sem válthatja meg atyafiát, nem adhat érte váltságdíjat Istennek“ (Zsolt 49:8.) Miután Ádám utódai által nemzett gyermek szükségképpen mind tökéletlen, innen Mária fogantatásáról és a gyermek Jézus születéséről szóló történet mutatja, hogy ő a szent lélek erejénél fogva fogantatott. (Máté 1:18-25) Ezért Jézust nem ember, férfi nemzette, azonban asszonytól született és amikor megszületett, akkor „szent, ártatlan, szeplőtlen a bűnösöktől elválasztott lón.“ (Zsidó 7:26) Mikor férfivá serdült Adámnak a pontos min képe volt az engedetlenség elkövetése előtt. Amíg ezeket a dolgokat meg nem értjük, addig azt sem érthetjük, hogy mért volt oly nagy az öröm az égben az angyali seregben Jézus születésekor. Az égiek négyezer éven át látták az emberiség süllyedését. Látták az ő nagy lealázását és fájdalmát, amivel a bűn az emberiséget sujtotta és most látták, hogy Jehova gondoskodott minden ember megváltásáról megáldásáról és felemeléséről.

Az élet az, amit az ember mindenképp fölé helyez; mert élet nélkül semmi egyéb nem élvezhető. Az egész emberi nem a halálos ítélet alatt lévén, a végén meg kell halnia. Miért jött hát Jézus a földre? Miért született? Ő erre azt feleli: „hogy életök legyen és bővelkedjenek.“ (János 10:10.) „És az ige testté lett és lakozék mi közöttünk. (János 1:14). Mivel tehát a gyermekek testből és vérből valók, ő is hasonlóképpen részese lett azoknak.“ (Zsidók 2:14). „Látjuk, hogy Jézus, aki egy kevés időre kisebbé tétetett az angyaloknál [nevezetesen emberi lényé] a halál elszenvedéséért dicsőséggel és tisztességgel koronáztatott meg, hogy az Isten kegyelméből — mindenképp megízlelje a halált.“ (Zsidók 2:9). Maga Jézus mondta, hogy a juhokért tette le az életét (János 10:11, 15, 16). Itt a juh szót használja, hogy azokat ábrázolja, akik önként engedelmeskednek Isten törvényének, hogy az ő áldozatának a jótéteményében részesüljenek.

És ez az alkalom el kell hogy jöjjön mindenképp nézve miként Szent Pál mondja: „Mert ez jó és kedves dolog a mi megtartó Istenünk előtt, aki azt akarja, hogy minden ember idvezüljön

az igazság ismeretére eljusson. Mert egy az Isten, egy a közbenjáró is Isten és emberek között, az ember Jézus Krisztus. Aki adta önmagát váltságul mindenképp, mint tanubizonyosság [mindenképp] a maga idejében. (1 Tim. 2:3—6). Itt ismét meg van mondva, hogy Isten akarata, hogy minden ember felszabadíttassék a halálos ítélet alól, és hogy ezután eljusson Isten gondoskodásának az ismeretére, amely ismeret megnyitja előttük az alkalmat, hogy elfogadják a váltságáldozat jótéteményeit. Ezért mondja az Apostol, hogy azok a tények Istennek kellő idejében minden ember előtt be kell bizonyíttassanak. Mivel ez a tanubizonyosság különböző időkben jut el az emberekhez és ők ezt megértik, akkor örömük telik benne, mert nekik ez jó hír egy rájuk nézve jobb dolognak jó hire — alkalom az életre.

Miért szenved hát folytonosan az emberiség, hogyha Jézus 19 évszázaddal ezelőtt meghalt a kereszten? A Szentírás felelete világos. Az Abrahamnak tett ígéret az, hogy az ő magjában fog az emberiség megáldatni; és ennek a magnak előbb teljesen ki kell fejlődnie, mielőtt a váltságáldozat jótéteményét mindenképp ki lehetne terjeszteni. Ezért fontos annak a tudása, hogy mi alkotja a magot és hogyan van fejlődve. A Szentírás bizonyítéka az, hogy ez a mag a Krisztus, a Messiás, amely áll Jézusból a fejből és az egyházból, amely a kiválasztott osztályt jelenti, akik a Messiás testületének a tagjai. Ezért mondja Szent Pál: „Mert akik Krisztusban keresztkeltek meg, Krisztust öltöztetek fel...“ Ha pedig Krisztuséi vagytok, tehát az Abraham magva vagytok és az ígéret szerint örökösök.“ — (Gal. 3:27, 29).

Tetszett a mennyei Atyának azt az időt, amely elmulik Jézus feltámadásától az ő királysága felállításáig annak a munkának szentelni, amely azok kiválasztásában áll, akik bizonyosságot tesznek iránta való hűségükről mind halálig. Ő ezek részére biztosítani fogja azt az előjogot, hogy örökös társak lehetnek majd Jézussal az ő királyságában. (Róm. 8:16, 17; 2 Tim. 2:11, 12). Ezen osztály kiválasztása azok közül történt, akik önként szentelték oda életüket az Urnak. Nem mindenki, aki mondja „Uram, Uram“ fog ehhez az osztályhoz tartozni, hanem csakis azok, akik Istennel szövetségre lépnek áldozat által és emellett hűségesen kitartanak egészen a halálukig. Ezek ígéretet kaptak, hogy az első feltámadottak között lesznek, és hogy mint a királyi papság tagjai Jézus Krisztussal fognak egyesülni. Ezért megérthetjük a Mester szavait mikor azt mondta, hogy csak egy kisiny nyáj (az emberiség nagy tömegéhez viszonyítva) részesül majd ebből az áldásból. — (Lukács 12:32).

Az Ur szándékát e tekintetben megerősítik az Apostol e szavai: „Gondoskodott először az Isten, hogy a pogányok közül válasszon népet az ő nevének. És ezzel egyeznek a próféták

mondásai mint meg van írva. Ezek után megérek és felépitem a Dávidnak leomlott sátorát és annak omladékait helyreállítom és ismét felállítom azt, hogy megkeresse az embereknek öbibi része az Urat és a pogányok mindnyája, akik az én nevemről neveztetnek.“ — (Csel. 5:14—17).

Jézus tanította az ő tanítványait és általuk anittatott az egyház, hogy miután mennybe ment, vissza fog térni az idők folyamán és azután fel fogja állítani az ő királyságát, és azon célból, hogy megdoldja az emberiséget. Minden keresztyén ember várta az Úr második eljövételét és a dolgok össz rendjének a végét és egy új, igazságos endnek a felállítását. Ugyanez a gondolat volt a tanítványok lelkében, amikor közeledtek Jézushoz közvetlenül keresztre feszítése előtt és azt az egyenes kérdést intézték hozzá: „Mondd meg nekünk, mikor lesznek meg ezek és micsoda ele lesz a te eljövetelednek és a világ végékek?“ — Máté 24:3.

Az Úr Jézus felelt a kérdésekre; a válasz Máté 24-ik és Lukács 21-ik fejezetében van feljegyezve. Leírja a nagy nyomoruságot és zavart, mely most az emberi nemre nehezedik. Többek között azt mondja, hogy nagy világháború lesz, melyben nemzet nemzet ellen támad és hogy azt éhínség, betegség és forradalmak fogják isérni és olyan zavaros idő, amilyen ezelőtt oha sem volt; az egész emberiség tanuja e övendülés beteljesedésének ebben a mai időben. Majd ugyanerre a kérdésre ismét így válaszol: „A földön pogányok szorongása a kétség miatt; mikor a tenger és a hab (a nyugtalan emberiség) ugni fog. Mikor az emberek elhalnak a félelem miatt és azoknak várása miatt, amik e föld erekségére következnek, mert az egek erősségei az egyházi rendszerek) megrendülnek,“ (Lukács 1:25, 26). Minden zavar, amely sujította a nemzeteket 1914 óta, világos beteljesedése az Úr prófétai kijelentéseinek. A keresztyénre nézve elenti ez (és nemsokára az egész világ meg fogja tudni, hogy ez az értelme), hogy elközelgett az Úr országa, hogy Krisztus jelen van, hogy törő össze a dolgok régi rendjét és előkészüteket tesz az igazság és a béke királyságának felállítására, amely „minden nemzetek vágya eszen“. „És megindítok minden népet és eljön, kit minden népek óhajtanak“. — Aggeus 2:7.

A háborúk, az éhínség, a ragály, a forradalmak és hasonló bajok, amelyek annyira pusztítják az emberiséget nem részei az örömhírek. Senkinek sem telik öröme ebben a szenvedésben és zavarban; azonban a keresztyénül, hogy azok a zavaros idők az Úr által megövendült azon bizonyosság, hogy ezek fogják megelőzni az ő igazságos királyságának a felállítását, amely áldást hoz az egész szenvedő emberiségnek. Az üzenet, melyet hosszú évszázadokon át hirdettek az embereknek és amelyet a napok még most is hirdetnek olyképen, hogy az

Úr szándéka, hogy egy néhány embert az égbe vigyen és hogy az emberiség többi részét vége szakadatlan gyötremnek tegye ki, egy becsületes szívet meg nem örvendeztet. Valóban senki sem érezhetne valóságos örömet, hogyha meg volna győződve, hogy az örökkévalóságát mennyei üdvben fogja eltölteni, míg ugyanakkor valaki, aki közel áll hozzá, az örökkévalóságot gyötremben fogja eltölteni. Ilyen tanítást Isten szava nem tanít és ez csak a Szentírás elcsavart magyarázatának az eredménye.

Az isteni program, amely sok évszázadon át fokozatosan fejlődött, most eljutott ahhoz a ponthoz, hogy az emberiség kezdi megérteni és értékelni (v. megbecsülni) Isten szeretetének némi hosszúságát, szélességét, magasságát és mélységét. Az ő megihletett tanuja írta: „Eljönnek a felüdülés idei az Úrnak szinétől; és elküldi a Jézus Krisztust, aki néktek előre hirdettetett, kit az égnek kell magába fogadnia, mind az időkig, miglen ujjá teremtetnek minde nek, amikről szólott az Isten minden ő szent prófétája által eleitől fogva“. — Csel. 3:19-21.

A felüdülés szó itt annak a gondolatát kelti fel, ami valakit boldoggá tesz olyas valaminek az átélése után, ami ellenkezik a boldogsággal. Az őszi időszak a levelek halálát és hullását jelzi: a fák csupaszak és a szél nyög és sir az ágakon át. Azután következik a hosszú hideg sötét tél, amely bizonyos mértékig a szenvedés és a halál hosszú éjszakáját ábrázolja, amely az emberi nemet sujította. Tavasszal a nap meleg, kedves sugarai a földet érve, okozzák a fű növést, a fák rügyezését és lombkoronáját, melyek után a virág és a gyümölcs következik, a madárdal és az egész természetnek a felvidulása a föléledés folytán, vagyis annak folytán, hogy újból életre kél az, ami meg volt halva. Ugy látszik, hogy az Apostol ilyen képre gondolt, mikor azt mondotta, hogy eljönnek a felüdülés idei a Messiás királyságának a felállításakor, mert annak a helyreállítását jelenti majd, amit Adám atyánk elvesztett úgy magára mint összes utódaira nézve, t. i., az életet és minden vele járó boldogságot. A tökéletes ember Jézus odaadta életét és ezzel előteremtette a váltságdíjat az emberi nem részére és most visszatér azon célból, hogy az emberiségnek adja azt, amire oly sokáig vágyott.

Régen látta azt az Apostol, aki úgy irt: „Mivel, hogy rendelt Isten egy napot, melyen megítéli majd a föld kerekességét igazságban egy férfiu (Jézus Krisztus) által kit arra rendelt, bizonyosságot téven mindenkinek azáltal, hogy feltámasztá őt halottaiból.“ (Csel. 17:31). A bizonyosság itt tehát minden embernek szól, aki a földön élt, hogy pártatlanul és igazságban meg fog ítéltetni, azon célból, hogy meg legyen az alkalma, hogy engedelmes legyen Isten törvénye iránt és hogy éljen. Ez azt jelenti, hogy milliók, akik a halálba mentek, vissza fognak jönni:

„mert lesz feltámadásuk a halottaknak, mind igazaknak mind hamisaknak.“ (Csel. 24:15). Maga a nagy Mester mondja meg nekünk, hogy mindazok, akik a koporsókban vannak meghallják az ő szavát és ítéletre előjönnek a feltámadásra t. i. olyan időre, amikor alkalmuk lesz majd az életre és annak áldásaira. — János 5:28—29.

Az emberi-nem helyreállítása a nagy Messiásra fog hárulni és ez a nagy munka nyomban azután fog megkezdődni, hogy a földön uralkodó mostani zavar meg fog szünni; mert Jézus azt mondja, hogy soha sem lesz ehhez hasonló idő. (Máté 24:21). Akkor az ő igazságos uralma alatt mindenkinek módja lesz, hogy meghallja Jézus beszédjét és akkor fogja alkalmazni az ő szavait: „Valóban mondom nektek, ha az ember megtartja az én beszédemet, akkor sohasem fogja látni a halált“. El kell, hogy jöjjön az az idő, hogy miként a Mester egyéb mondásai ez a Szentírás is beteljesedjen. És senki sem tarthatja meg beszédét, amíg nem hallotta. A milliók, akik a halálban vannak nem hallhatják meg, amíg nem ébredtek fel a halálból és a milliók, akik most a földön vannak, nem halhatják meg, amíg el nem érkezik Isten ideje és amíg ezt nekik meg nem mondják. Ez az idő már elközelgőben van.

Vajjon az öröm és a boldogság ideje lesz ez? Az Úr a próféta által az áldás e nagy idejéről látomást nyújt nekünk, mondván: „Jrvendezni fog a vadon és a pusztaság és felvidul a sivatag és virulni fog miként a rózsza.“ Ez azt ábrázolja, hogy hogyan kezdi majd a föld adni azt, ami az emberek létfenntartásához szükséges, és lehetővé teszi nekik, hogy élvezzék munkájuk gyümölcsét az árdrágitók beavatkozása és elnyomása nélkül. „Gazdagon fog virulni és örömmel és énekkel fog virulni: a Libánon dicsősége adatik majd neki, a Kármel és a Sáron kitünősége, hadd lássák az Úr dicsőségét, és a mi Istenünk kiválóságát.“

Azonban a dicső nap eljövetele előtt, azt mondja a próféta, hogy az emberek nagyon kedvetlenek és erőtlének lesznek. Ugy írja le őket mint akik reszketnek a térdeikben és mint akiknek lelóg a kezük, és bátorításukra mondja: Erősítsétek meg a gyenge kezeket, és szálljon erő gyenge térdeitekbe. Mondd meg nekik, hogy: félénk szívűek, legyetek erősek ne féljétek, ime elő Istenetek a bosszuval, de mint jutalom Istene is; eljön és megment titeket.“ Szent Pál azt mondja, hogy a keresztyéneket kivéve az egész világ vak, akiket az ellenség vakított meg. Sok ember tényleg vak, míg a valóságban mindenki vak az isteni terv meglátását illetően.

A próféta azután leírja a helyreállítás alatt bekövetkezendő áldásokat, mondván: „Ekkor megnyílnak a vakok szemei és megnyitvatnak a siketek fülei, akkor a sánta ember ugrándozik miként a szarvas és a néma nyelve énekelni

fog, mert a vadonban előtörnek a vizek és pusztában a folyók.“

Azután leírja a próféta az utat, amely megnyílik az emberi nemnek, hogy visszatérjen tökéletes élethez testileg és lelkileg, mondván: És lesz ott egy magas ut és egy ut, mely szentség útjának fog nevezettni; a tisztátalan nem megy át rajta; de a járó kelő embere részére lesz, és a bolondok sem fognak rajta eltévedni.“ Ez a magas ut a Messiás, aki közvetítőnek adatott Isten és ember között, és aki visszavezeti az embert a tökéletesség állapotába és ez uton való végighaladás az lesz, hogy engedelmessé válnak a Messiás törvényének Szent és igazságos ut lészen az. Senkinek sem lesz megengedve, hogy gonoszságban haladjon az árdrágitásban, az elnyomásban, hogy a népet tudatlanságban tartsa, vagy hogy kiűrtsébeiket az evangélium hirdetésének vagy másnak az ürügye alatt, hanem a célja az lesz, hogy a népet megtisztítsa és megáldja és hogy olyan tiszta és világos legyen, hogy mindenki megértse. „Nem lészen ott oroszlán,“ azaz nem lesz ott szörnyű vad, mint cárok, vadállati kormányok, elnyomó testületek, vagy egyházi politikai és pénzügyi rendszerek. „Sem semmiféle falánk fenevad (elnyomó, erőszakos kormány) sem fog azon végigmenni, olyan ut nem lesz található: hanem a megváltottak fognak ott járni.“ A föld és rajta minden alkalmas lesz, hogy az emberiség feljebb emelését és áldását szolgálja. (A fenti idézetek Esaiás 35 részében találhatók).

Szem előtt tartva már most, hogy az Apósztol utra, meg újra megmondja nekünk, hogy Jézus megváltotta az egész emberi nemet, mindenkinek, a próféta így folytatja: „Hisz az Úr megváltottai megtérnek (azt jelenti, hogy megfognak térni az ellenség országából, a halálból, a tudatlanság és a vakság és a babona szolgátságából) és ujjongás között Sionba (Messiás jönnek és örök öröm fejükön vigasságot és örömet találnak és eltűnik a fájdalom és sóhaj (Esaiás 35). Ekkor valóban mindenki meg fogja ismerni annak az üzenetnek az igazságát, mely az angyal hozott a pásztoroknak, amint nyájukat őrizték — nagy örömet, mely az egész népek öröme lészen.

Messiás királysága meghozza a világbékét. A próféta mondja, hogy amikor fel lesz állítva az ő királysága, akkor a népek előjönnek és ezt mondják: „Jertek menjünk fel az Úr hegyére (királyság), hogy megtanítson minket az ő utjain és járjunk az ő ösvényén... és fegyverek kapakká kovácsolják, dárdaikat pedig sarlókká, nép népre fegyvert nem emel és hadakozó többé nem tanulnak. És kiki nyugszik az szőlője alatt és fügefája alatt és senki meg nem rettentíti őket.“ (Mikéás 4:1—4).

Ilyen tartós áldás biztosítása megkívánja természetesen a minden fogyatkozástól ment tökéletes uralkodót. És lesz majd akkor ilyen

földön, mert „az uralom az ő (Messiás) vállán lesz és hívják nevét csodálatosnak, tanácsosnak, erős Istennek, örökkévalóság atyjának, (életadónak), békesség fejedelmének. Uralma növekedésének és békéjének nem lesz vége“. (Esaiás. 9:67).

Azon keresztyénnek, aki tisztán látja az isteni tervet és aki értékeli az időt, amelyen most a világ keresztül megy, ez lesz a legboldogabb karácsony, amelyet még soha nem töltött, mert

a hit szemével láthatja az igazság napját, amint kél gyógyirral a sugaraiban, elúzóvén a szenvedés, felfordulás és zavar rettenetes éjszakáját, felkészülvén az emberi nem gyógyítására, áldására és felemelésére, vissza a tökéletes életre, a szabadságra és a boldogságra. E dicső idő eljövetele jelenti az Aranykorszak kezdetét — az öröm ideje mindazokra nézve, akik szeretik az igazságot.

A napfény és az egészség

Bebizonyult, hogy a napfény többet tud használni az életerőnek és egészségnek, mint a friss levegő. Semmi sem ad jobb életerőt, mint egy olyan kabát, amely átengedi a napot. Tudnunk kell, hogy nem a világos fény, sem a dél forró sugara az, amelytől lesül a bőr. Egy kisugárzó erő az, a látható vörös, rózsaszín, narancs, sárga, zöld, kék és violaszíneken túl, u. n. ultraviolet sugarok, melyek emberi szemmel nem láthatók, amely megbarnítja a bőrt, és amelyről megállapították, hogy jelentékeny gyógyító ereje van sok kezdelleges és mirigy betegségnek. A nap, a gyertya, a lámpa, a gáz vagy az ivlámpa fehéres fényé a valóságban a szivárvány összes színeinek a keveréke. A szivárványt spectrumnak (szinképnek) vagy felbontott fehér fénynek mondják, amely a szemek látható valóságos színekre bomlik. Az esőcseppek, mint buborékok vagy vízből készült prizmák az ég felé visszaverik a felbontott sárgás napfényt. Ez a fény természetes színeire bomlik és ebből lesz a szivárvány.

Hogyha kristályt, egy darab kvar-

cot, vagy más átlátszó tárgyat teszünk egy fényforrás és egy sima felület közé, épúgy fel fogja bontani a fényt, mint az esőcseppek, mikor előidézik a szivárványt. Az eredményt a szinkép színeinek nevezik.

Tudományos módszerekkel felfedezték, hogy a szinképnek viola színű végén túl, ezer meg ezer másféle sugarak vannak, amelyek az emberi szem előtt láthatatlanok. Ezek a sugarak, amelyek a testet megbarnítják és annak az u. n. pigment (festék) sejteket adják.

Beteg, vérszegény vagy tüdővésztes emberek, nem barnulnak vagy nem sülnek le olyan könnyen mint az egészséges emberek; mégis ezek a láthatatlan kémiai (vegyi) sugarak a legfontosabbak a beteg és vérszegény emberekre nézve. A laboratóriumokban végzett kísérletek — és a kezelésnél bebizonyították, hogy a különböző betegségek csirait és a betegségeket okozó apró gombákat a „napfény“ helyesebben a megbarnulást és lesülést okozó vegyi sugarak gyorsan elpusztítják.

A FÖLD BOLDOG MOSOLYA

A teremtés, mely az út kinjait
Szenvedte gyermekivel mostanig,
Meggzúnt sohajtni. Feledett mosoly —
A gyermek büntelenség édes mosolya —
Arcára visszatért. A pusztaság
Ujongott s rózsaként virult. Az átok
Amely hatozer éven át
Sorvasztotta a természet szívet,
Lovótetett. Hol tövis s vad bozót
Gomolya lepte el a völgyet és a dombot:
— Mert szólt az ige s teljesült szava —
Büszkén megleng a fonyó obeliszkjo;
Arnyas cédrusnak ringatódzik ága;
Sziflát ölel szülő és mirtuszok

Virágoznak narancsbokrok között.
Derüis eget nem sötétít vihar,
Mert dús ködök, mik az Édent itatták,
Hullatnak földre balzsam-harmatot.
A szelid föld hálát sohajt. Ezer
Nem sejtett forrásból hús viz fakad;
Vizesések, minőt Horeb hegyén
Fakasztott hajdan Amrám-nak fia,
Szökdölnek vigan ijedt szakadékon,
Miglen a kristály bőség összegyűlt;
Hol aszott völgy torjongott egykoron,
Lott azur tükrü, ezüst fényű tó,
Tükrözvén benne nap, hold, csillagok.

Részlet a természettudományból

Az ismert nevű C. Flammarion csillagász kijelentése szerint a látszólagos mozdulatlanság a természetben tisztán érzéki csalódás. „Mi alvásról és pihenésről beszélünk, mondja Ő, de a valóságban ez egyáltalán nem létezik.“ A mi földünk, melyen a legkülömbözőbb fajta életprocessusok zajlanak le, oly automobilhoz hasonlít, amely óránként 213 600 angl. mérföld*) sebességgel rohan. Ebben az „Autóban“ rohanunk mi a Nap körül és pedig 1,873,000,000 angl. mérföldet téve meg egy év alatt. Naponként ez 5,126,000, óránként 213,600, percenként 3360 és másodpercenként 60. angl. mérföld utat jelent. Ez az egész komplikált gépezet oly csodálatosan van berendezve és oly pontosan működik, hogy mi, akik rajta utasok vagyunk, ezen gyors rohanásból a legkisebbet sem érezzük. Ez a gyorsaság azonban feltétlen szükséges, hogy a földet a Naptól kellő távolságban tartsa, mert a gyorsaság, ha kevesbülne, akkor bolygónkat a Nap magához vonzaná, ellenben ez a gyorsaság ha fokozódnék, ezáltal a föld lengene ki pályájából és egy másik égi test vonzaná magához. Ki az, aki ezen gyorsaság pontos mértékét felállította és ki gondoskodik afelől, hogy ez (a gyorsaság) ne is esendesüljön, de ne is fokozodjon?

A föld egy óriási, szédületes sebességgel száguldó golyóhoz hasonlít. Sulya 5957 Quintillio tonna. (Egy Quintillió a 31. egysége a tizedes számrendszernek, tehát egy 1-es 30 nullával.) Egy összeütközés egy másik hasonlóan nehéz vagy még nehezebb égitesttel iszonyatos hatású lenne. Ki az, aki örködik felette, hogy egy ily összeütközés sohasem következik be?

A földnek a Nap körül való forgása azonban még semmiesetre sem az egyedüli mozgás. Huszonnégy órán belül egyszer a saját tengelye körül is megfordul, s még hozzá az egész naprendszerrel együtt a Herkules csillag csoport felé halad, ezenkívül a föld pályája a Nap körül változó, amennyiben néha kör, néha meg erősen elipszis alakot vesz fel, ezen elipszis maga is a saját síkjában megfordul egy huszonegyezer éves korszakban. S egy 25765 éves időszakban a föld tengelye egy kört ír le. A Hold vonzereje — mit mellékesen megjegyezzünk — mely apályt és dagályt idéz elő — okozza, hogy az equator sark tizennyolc év és nyolc hónap-

ban egy kicsiny kerületet (elipsis) ír le. Tovább a bolygók, elsősorban a Jupiter és Vénusz föld pályákon bizonyos zavart idéznek elő. Földgolyónk súlypontjának fekvése a Hold vonzerejének következtében szintén havonként változik. Ezenkívül könnyen reámutathatnánk föld anyamás mozdulataira is. Mindazonáltal még csupán azt említjük meg, hogy a föld pályája nem képezhane elipszist (lapított kört) képez, mely csavarmenetben mozog, ami azt jelenti, hogy a föld a nap körüli keringésében a végtelen világűrben sohasem használ egy azon pályát. Aminek oka abban van, hogy a Nap másodpercenként 11 mérföld futással mindig kihajlik éjszakra, hogy merre viszen utja a meg nem mérhető világ űrben — azt ember nem tudja, Mily fűgőek is vagyunk a világegyetem nagy vezérének. Csak amikor megtanultunk benne bizni teljesen tekinthetünk bizalommal a jövőbe.

Mindazonáltal a Nap is csupán egyetlen csillag a többi milliók között az égi csarnokban. Hogy nekünk jobban, tisztábban és melegebb világot mint a többiek, a páratlan nagy közegétől van. Az összes csillagzatok, napok, bolygók és holdak — mint a mi földünk — állandó körforgást végeznek. Sőt közülök egy néme emberileg már el sem képzelhető, másodpercenként 267 mérföldnyi sebességgel halad. A végtelen világűrben számlálatlan milliárdnyi rendszer mozog. Porfelhőkhöz lehetne hasonlítani, melyen keresztül őket fenségesen rendezve haladt végig egy Király. Ez az örök mozgásban levő fellege a tündöklő csillagok valóban a legünnepélyesebb tudtuladása a világegyetem dicsőséges, végtelen bölcs nagy Királyának és Teremtőjének.

A végtelen világűrben a minden mozgást kormányzó törvények elhatnak le egészen a mikrokosmos legparányibb szerves világba. S a mi testünk minden mozdulatja is ennek alárendelve. A tüdők lélekeznek, a szív szíven telenül felhuzott óra módjára működik. Naponként közel 100.000 ütést számlál. Mindaz, ami a földön izeg-mozog szakadatlan körforgást végez.

A legpontosabban van lemérve és kiszámított és kiegyenlítve minden. A legkisebb elváltozás végzetessé lehet az egész részére. Például a rendetlen (lassu és máskor gyors) szívműködés nagy veszélyt jelent az egész szervezet részében ahhoz mérten, mintahogy megállapított,

*) 1 Angl. mérföld 1,6 km.

a veszélyt, ha a föld forgásában lassabb, vagy gyorsabb mozgást végezne. A legjelentéktelenebb változás az egésznek veszélyezteteti az existenciáját. Minden a legpontosabb rendszer szerint van szabályozva és berendezve. A földön nincsen két tárgy, ami tökéletesen hasonlítana egymáshoz. S így amióta a világ fennáll, még nem volt két egyforma falevél, fűszál vagy más egyéb. Sőt még a hópillék is ahogy azt a mikroszkop tárja szemünk elé, csodásan kedves csillagornámentumokból vannak összetéve, de kettő nincsen egyforma; ezek is ép azon törvény alá vannak rendelve.

Oh ember, Te parányi porszem a világegyetemben! A teremtőtől neked köleszöszött intelligenciát elsősorban nem arra kellene-e felhasználnod, hogy gondolkodjál a teremtés csodái felől és azt kutasd, hogy az, aki a legapróbb részletekig oly csodásan rendezett mindent nem-e gondoskodott az emberi nemzedék jövője felől? A világmindenség megtekintése közben nem az a gondolat kell-e betöltsse a szívet, hogy az

Isten, aki mindezt oly csodásan teremtette és rendszeresítette egy fenséges, nagy és imádásra méltó Teremtő?

Valóban megérthetjük a Zsoltáros felkiáltását: „Ha az eget szemlélem, a Te kezeid művét, a a holdat, a csillagokat, melyeket teremtettél: Micsoda az ember, hogy ő reá is gondolsz és az ember fia, hogy vigyázol őreá!” Zsolt. 8:3-4

Mily megfoghatatlan ami Istenünk, gazdag, hatalmas és bölcsességben határtalan! — mondja a régi bölcs. Valóban a Pállá változott Saulus igazat mond az írásában: Mert a mi Isten felől tudható... t. i. az ő örökkévaló hatalma és istensége, a világteremtésénél fogva az ő alkotásaiból megértvén — megláttatik. Rom. 1:20.

Hogyan is vonhatnánk kétségbe, tekintettel az ily környező felségre, hatalomra és bölcsességre, hogy az ő igazsága, kegyessége és szeretete az ily dicsőséggel övezett világ építőmesterének az ő végtelen bölcsességével és erejével ne állana teljes összhangzásban!?

Optimizmus a pesszimizmussal ellentétben

Optimista az, aki örömét lelheti (v. élvezheti), ha látja, hogy esik a hó, tudván, hogy ez jó a buza vetésnek. Pesszimista, aki zúgolódik és panaszkodik, hogyha látja a havat, mert attól fél, hogy a cipője el fog ázni, mikor a hó olvadni fog.

A pesszimista fél leszakítani a rózsát, mert attól tart, hogy tövis megy az ujjába; míg ellenben az optimista annyira bámulja a szépségét és illatát, hogy észébe sem jut, hogy a tüske megszurja.

Az optimista, hogyha megesuszik egy dió héjján és ha a járdán oldalt megy, kineveti önmagát, mert megnevettette a szembe jövő embertársát; míg a pesszimista, aki egy pillanattal később jön és ugyanezen a héjon esuszik meg, ezer átkot szór az optimistára, mert nem rugta a héjjat az árokba.

Az optimista mindig megcsodál egy szép képet; de ha csak egy lógyöképés

van rajta a pesszimista észre veszi, nyomban meglátja. A pesszimista mindig a viharfelhő sötét oldalát nézi, míg az optimista e mögött a ragyogó napot látja.

Az optimista nevet, hogyha az orvos beoltja, tudván, hogy ez később hasznára lesz. Azonban a pesszimista oly sokat gondolkozik e kis kellemetlenségről, hogy idejét azzal tölti, hogy másoknak megmondja milyen rossz volt az a beoltás.

A pesszimista nem tud mosolyogni, az optimista nem tudja hogy kell busolni.

Az optimistát nem kell bátorítani, a pesszimista nem akarja, hogy bátorítsák.

Az ember nem lehet optimista elhomályosított szemmel és nem lehet pesszimista anélkül, hogy ne legyen az emberek ártalmára. Legyünk hát optimisták!

A föld — az emberé

A föld 49,000 éve annak, hogy megszünt „puszta“ lenni, hogy helyet adjon a hát terem-
tési korszaknak, mely utóbbinak a végén a he-
tedik nap kezdetén teremtetett az első ember —
Ádám — Isten erkölesi képmására. Sok ezer-
éves előkészület történt tehát addig, míg a föld
„a teremtés koronájának“, az embernek, alkal-
mas lakhelyéül lett berendezve, mert ez volt
Isten célja. „Az eget az Uréi, de a földet az
ember fiainak adta“, hogy végül mint tökéletes
lények örök boldogságban éljenek a földön.
Evégből az Isten „elrendelte (tervében) az idő-
nek alkalmasosságait és az ő lakásukat megha-
tározta“. (Cselekedet. 17:26). Nyilvánvalóan e
nagy előkészület egy dicsőséges cél végett tör-
tént, Isten teremtménye — az ember jövőbeni
boldogsága érdekében. Különben értelmetlen
dolog lett volna az ember, de még a föld te-
remtése is.

A természettudósok közül egyesek a föld ki-
hüléséről, mások pedig ehhez hasonló olyan
katasztrófáról beszélnek, amely földünk meg-
semmisítését vonná maga után. Némelyek fel-
tevése szerint egy üstökös eltévesztvén pályá-
ját, beleütközik kis földgolyónkba s tüzbeborítja
kis világunkat. Ez utóbbihoz hasonló katasztró-
fát hirdetnek a vallás fanatikusai, elrémítően
borzasztó vonásokban rajzolva le a világ végét
— tüzeső és más ehhez hasonló természeti je-
lenségeket sorakoztatván fel, ezáltal igyekezvén
rábírnai a félelmes szívűeket a bűn elhagyására.
Ezen elmélet szerint a mi kis földgolyónk csak
addig van hivatva saját tengelye körül forogni,
míg bizonyos rendeltetését be nem fejezte.

S miből állana ez a rendeltetés?

Röviden így hangzanék: Hogy huszezermillió
tökéletlen, bűnös fajt hozzon e világra; hogy
elnyelje 6000 év alatt született emberi lény
hulláját; hogy népek és nemzetek, fajok és tör-
zsek háborújának, harcának színteréül szolgál-
jon; hogy a népek a Sátán által leláncolva, a
sötétség és tudatlanság kötelékeiben legyenek
fogvatartva; hogy a XX-ik század kezdetén
elvonultassa hátán a „42“-eket milliók lemé-
szárlására; s végül, hogy Isten jellemének gya-
lázatától legyen hangos az egész föld. S mihelyt
e dicső rendeltetését (?) befejezte, kilöveli magá-
ból fojtott haragjának rettentő tüzet s egy nap,
 esetleg egy óra, vagy tán egy perc alatt eltün-
tesse lakóit, hogy még hírmondó se maradjon
rajta, maga pedig a nehézkes törvényen ki-
vül jutva, mint részeg támolyog tüzesóvívaival a
világűrben, míg nyaka szakad.

Ki kell jelentenünk, hogy ez ésszerűtlen fel-
tevés, nélkülözi a helyes gondolkozásmódot s
ellentétben áll azon jellemmel, amelyet Istennek
tulajdonítunk.

Vajjon, ha ez tényleg így volna, minő bölse-
séget tételezne fel Isten részéről?

Ő eleve tudta a kezdetben a végét; tudia a
bűn rettentő következményeit; látta a népek, a
sötétség lakóinak pokoli kínjait; hallotta a szen-
vedők millióinak jajkiáltását s mindezeket előre
tudva, nem csak, hogy nem akadályozta meg a
bűn dagályát, de „töltsétek be a földet“ parancs-
szavával utat engedett a bűnös emberi faj sza-
porodására s mindezt azért tette volna, hogy
annál többen tapossák sárba erkölesi törvényeit,
hogy a Sátán annál több embert tartson vak-
ságban? Hogy az ő nevében és állítólagos meg-
bizása folytán hamis viráguralmat gyakorolja-
nak milliók élete és lelkiismerete felett s végül,
hogy sok egyébként nemesen gondolkodó Őt
hinni vágyó lelkeknek e szavakat adja ajkára:

„Élet! Nagy rejtelem: Ki fejté meg:
Isténnek ez a porhüvöly minék?
Azért alkotta a csodás erő,
Azért van ész, anyag, sziv, agyvelő,
Hogy ne legyen? s elfújja a halál?
Ily röpke létben üdvöt ki talál?
Ki élt és meghalt, kit gond és bánat ért.
Ezek közül még vissza egy se tért,
Hogy égi jellel kétségünk előtt
Nekem s neked föltárja a jövőt,
Hát, Isten! esdünk; adj új sugarat,
Melytől az út homályban nem marad!
Nem hit, — világos látás kell nekünk,
Hogy szétoszoljék minden fellegünk;
E kétség mely borzalmat hoz reánk,
E töprengés, melytől lankadt imánk!
Hadd szálljon egy merészebb lendület
Keresztül a nap dogmái felett,
Kiken civódnak szekták, iskolák,
Kik az igazságot leláncolák!
Mi téged vágyunk látni Istenünk!
Ha benned élünk és megismerünk:
Eljátszuk szerepünk felfogható
Csodálatos műveiben alkotó!
Oh vedd le róltunk a köd fátyolát!
Parancsold, minül egykor parancsolád;
Legyen világosság! Lelkünk a hit:
Tárd fel trónodnak rejtett titkait!
Igy bár sötétben kanyarog utunk,
Kutatjuk azt, amit még nem tudunk.“

De nem; Isten nem azért teremtette a földet
és rajta az embert, hogy pozdorjává égesse. Ha
ez lett volna céljában, ezt már előbb megtette
volna, még mielőtt a föld ilyen tökéletlen, bü-
nös fajjal töltenet volna be. Ha egy mélyreható
bölcsesség nem vezette volna őt a gonosz meg-
engedése által, úgy ő eltávolította volna az em-
beri nemet a létből s olyan tökéletes fajjal né-
pesítette volna be a földet, amely őt és törvé-
nyeit tiszteletben tartotta volna, s amely faj
szeretet alaptörvényei szerint rendezkedett volna
be s nem jutott volna oda, mint a bűnös em-

beri faj, hogy farkasszenvedélye kielégítése céljából milliókat mézáróltasson le — Isten, Krisztus, a jog és igazság nevében. Hogy tehát mindezek dacára is megengedte a gonoszát, mutatja, hogy egy sokkal nagyobb szerű tervet dolgozott ki teremtményei boldogsága érdekében hogy végül is értelmes teremtményeinek e szavakat adja szájába: „Igazak és csodálatosak a te utaid, Mindenható Úr Isten, igazak és tökéletesek a te utaid oh szenteknek Királya!” — Jelenés 16:7.

Nézzük hát elfogulatlan lélekkel Isten ígéjének kijelentését, hogy megtudjuk mi az ember célja és rendeltetése.

Isten kijelentése, fenségesen magasztos jellemének — igazság szeretet, bölcsesség és hatalom — tökéletes másolata. Neki egy böles terve volt az embert illetően. Ő kezdetben tudta a végét mindennek. Láta tökéletes teremtményének Ádámnak elbukását s azt, hogy az átöröklés törvénye alapján mindnyájan részesülni fognak a bün- és halálban; látta a fájdalom és a bánat könnyeit milliók orcáin; azt is látta, hogy az ő nevében minő visszaéléseket fognak elkövetni. Igen; tudott mindeneket.

Abból a célból engede meg mindezt, hogy végül az ő nemes jelleme annál dicsőségesebben ragyogjon értelmes teremtményei szemében. Ha ő a gonoszát nem engedte volna meg, nem foghatta volna fel az ember soha a gonosznak ily elbutító hatását. Mint egy szerető édes atya járt el, aki rossz utra tért gyermekét fájdalommal bár, de örök jövője szempontjából, megfenyíti, hogy belássa a fiu atya tanácsának a bölcsességét, hogy annál nagyobb vágyat keltessen benne a visszatérésre s annál nagyobb utálatot ébresszen a gonosz iránt, ha majd országában felismeri az igazság elveit.

Azért engedte meg a gonoszát működésében, mert kezében volt a drága orvosság a megváltó által való felszabadulás lehetőségének a reménye. Előre tudta, hogy az emberiség a megváltó — a Jézus által fel fog mentetni az ádámi halál alól Isten országában — a feltámadás 1000 éve alatt — s kellő alkalom adatik a földi örök élet elnyerésére, amelyet az ember a bünbeesés által elvesztett. Megengedte a gonoszát Isten, mert tudta, hogy az ember jobban fogja tudni értékelni áldásait, mintha e tapasztalatokban nem részesül.

De még más célja is volt ezzel: 1. Hogy a föld benépesítésére elegendő ember szaporodjon; 2. hogy válasszon ki az emberiség közül egy bizonyos osztályt avégből, hogy Isten eljövendő országában az emberiség felemelése céljából Krisztussal együtt közreműködjenek, amennyiben ő (az Isten) az emberiség felemelését Krisztusra bizta. „Az Atya nem ítelt senkit; a teljes ítéletet a fiunak adta”. (Jel. 3:21) Ha nem engedte volna meg a gonoszát, ugy e kiválasztás lehetetlen lett volna az emberiség közül, mert

ha a bün nem lett volna megengedve, akkor nem állhatott volna ellene ennek senki és így különös jutalom sem lehetett volna ezeknek osztályrésze.

A halál behozatala részéről egy fájdalmas kötelességteljesítés volt; erkölcsi törvényeit nem hagyhatta figyelmen kívül. Trónjának fundamentuma az igazság s ez ki kellett elégíttessék. Isten nem tagadhatta meg önmagát. Nem tehetette azt, hogy a bünöst felmentse a büntetés alól, mert az Isten egyszer kimondott határozatának a megváltozásával járt volna, — ez pedig erkölcsileg lehetetlen, mert Isten nem lehet hogy hazudjon. Ép azért egy oly módot kellett keresnie, mely által a bünöst felmentheti, anélkül, hogy ez az igazságnak a megsértésével járna — s Isten az utóbbit választotta.

Mikor Ádámról kimondta a halálbüntetést, már akkor kilátásba helyezte a reményt, midőn így szólt: „Az asszony magva meg fogja törni a kigyó fejét”. E kijelentés magába foglalja az egész emberi nemnek a bün és a halál állapotából való felszabadítását.

Az emberiség nem akarhatja szerint (az eredendő bün mindenkire elhatott) jutott e hiábavaló állapot alá, hanem azért, aki (Isten) őket a hiabavalóság alá vetette; *ily reménység alatt*, (oh mily boldog tudat) hogy azok a teremtett állatok (emberek) is felfognak szabadulni a halál bilincsei alól.” (Róm. 8:19—22). „Isten mindeneket vetett a bün alá, hogy mindenenkönnyörüljön.” — Róm. 11:32.

4129 év telt el az első ígéret óta, míg a reménység áldott csillaga, Jézus feltűnt a bün 6000 éves éjszakájában.

Mint áldozati bárány jött ő. Az emberiség megmentése iránti szeretet szorongatta lelkét, midőn így szólt: „A te házadhoz (népedhez) való buzgó szerelem megemészt engem”. „Lehetetlen volt neki a haláltól megtartatnia”. Elvesztett életért, életet kellett fizetnie. „Ember (Ádám) által van a halál, a halottak feltámadása is (ember) ember Jézus Krisztus által van”. „Ádámban mindnyájan meghalnak, Krisztusban mindnyájan feltámadnak”. — 1 Kor. 15:21, 22.

Hála, üdv Istennek az Ő nagy szeretetért — a Jézusért, ki Isten kegyelméből mindenkéért megkóstolta a halált. Hála, hogy ő fel lett magasztalva Isten jobbára, hogy hatalmat nyerjen az emberiség megáldására.

A dicső nap közeleg... Az Igazság Napja már fényt derít a völgyben s az alvók ébrednek. Az új ég és új föld az új társadalmi rend között van. Az új király már fellepett s ezért „pusztulnak és mulnak emberi talányok.”

A sötét föld e fáradt vándora örök békét talál s többé semmi sem rettent meg őket. „És lakozik a farkas a bárányal és a párduc a kecskefiuval fekszik, a borjú és az oroslán kolyók és a kövér barom együtt lesznek és egy kis gyermek őrzi azokat.” — Esaiás 11:6.

„A lét rejtelve nemsokára majd
A felpattant titok nyomába hajt,
Feltárva égi kegy jeleivel,
Hogy milyen üdvöt zár e porhüvely,
Mit Isten oly csodásan alkotott,
Saját képére lelket, alakot
Adván teremtő ereje neki,
Hogy gyarlón is hatalmát hirdeti!
Van és lesz, nem halálra született,
Kezd másik, szebb, tisztább életet,
Ha majd a végítélet eljövend,
Mely örök újjászületést jelent,
Ki élt meghalt, legtöbbit szenvedett:
A nagy vendéglátásban kap helyet;
Feltámad egykor és megismeri,
Amit Isten fog kijelenteni:
Hogy a jövőnk, mi, nektek és nekem?
És hogy az éjben vezetünk legyen,
Ad Isten oly világos sugarat,

Melytől az ut homályban nem marad;
És akkor biztos látás lesz a hit,
Mely mindent megfejt, mindent megtanít,
Eloszlatván az éj föllegét,
Mely oly kiellen aggasztó sötét;
A kétséget, mely borzalom reánk,
A töprengést, melytől lankadt inánk!
És akkor átszáll ama lendület
Hatalma a nap dogmái felett,
Miken civódtak szekták, iskolák,
Kik az igazságot leláncolák.
És megláthatunk Téged, Istenünk!
És benned élünk és megismerünk
S eljátszuk szerepünk felfogható
Csodálatos művedben, Alkotó!
Föllebben a fátyol, kítárva mind,
Miből felénk trónod rejtelve int;
A lelkünk annak kutféjéhez jut,
Mi rejtve volt s mit most mindenki tud.“

Béke vagy pusztulás

Irtta: John Buckla

Vallásos emberek azt tartják, hogy a háboru nem keresztyén valami és meg kell találni a módját a háboruk megszüntetésének. Katonák úgy nyilatkoznak, hogy a háboruk addig fognak tartani, amíg olyan veszélyesek nem lesznek, hogy vagy megszűnnek, vagy az emberiség kipusztul.

1905-ben Montgomery tanár Kaliforniaiából sikeres kísérleteket mutatott be egy találmánnyal. Washingtonban most olyan szabadalmak vannak elintézés alatt, amelyek lehetővé teszik, hogy az ilyen találmányokkal megfigyelést lehet eszközölni a levegőben s támadást intézhetni az ellenség állásai ellen. Olyan pontra, ahova a legnehezebb lövedék sem juthat el és egy teljes biztonságban levő pontról New-York városára vaggonszámra menő robbanó anyagot lehet ledobni. Ezer font robbanó anyag a Woolworth vagy a Singer épület-tömböt vasból és kőből álló romhalmazzá változtatná. Gázbombák anélkül, hogy a célt eltalálnák, még New-

York pincéiben és csatornáiban lévő patkányokat is megölnék. Azt mondják, hogy ilyen lesz a jövő háboruja.

A legközelebbi háboru be fogja bizonyítani, hogy a tenger felszínén hajó nem uszhat és hogy hajókkal harcolni nem lehet. Mégis nagy hajókat kell építenünk és nagy ágyukat kell gyártani. Az ok nyilvánvaló. A dollárok billiói vannak befektetve hajógyárakba, öntödékbe, arzenálokba, municiógyárakba és hadianyagot készítő műhelyekbe és amíg nem találnak módot a munkanélküliek munkájának a kihasználására, a lefegyverzés ostobasá volna. Aki ezt meg akarná tenni, csak a polgárháboru előfeltételeit teremtené meg.

Mennyi idő fog még eltelni, amíg akad végre egy ember, akinek lesz bátorsága arra, hogy ezt a helyzetet az emberekkel megértesse és mennyi idő fog még eltelni, hogy az ilyen embert keresztre nem feszítenék.

Emelkedj fel elesüggedt vándor!
Félelmedet bocsásd szélnek;
Ki meghalt Kálvária csúcsán,
Királya lesz ezer évnél!

Jövendölj jót a bús világnak,
Hogy a nyugvás már közleg;
Hogy ezorév jubileumunk
S kelnek rabszolga nemzetek!

Mit árt, ha két ógboltozatját
Reggel kissé földi felhő?
Int az ezorév dicső fénye
S a nap biborososan feljő!

Várlak, várlak óh dicső korszak
S örömidő nagy Királya!
Vajha találtatnám méltónak
Véled az uralkodásra!